

UNITAT 2

ATENCIÓ PSICOSOCIAL A LES PERSONES DEPENDENTS

SUPORT PSICOSOCIAL, ATENCIÓ RELACIONAL I COMUNICATIVA EN INSTITUCIONS

Professora: Judith Lleixà

CONTINGUTS

1. L'ADAPTACIÓ A LA INSTITUCIÓ
2. FOMENT DE LES RELACIONS SOCIALS
3. TÈCNIQUES I ACTIVITATS PER AFAVORIR LES RELACIONS SOCIALS
4. MITJANS I RECURSOS QUE AFAVOREIXEN LA RELACIÓ SOCIAL
5. L'AMBIENT COM A FACTOR AFAVORIDOR DE L'AUTONOMIA, LA COMUNICACIÓ I LA RELACIÓ SOCIAL

L'ADAPTACIÓ A LA INSTITUCIÓ

L'ADAPTACIÓ A LA INSTITUCIÓ

Quan una persona ingressa en una institució pateix una **ruptura amb el seu entorn anterior**. Pot veure's perduda en un entorn que no domina i que no considera propi.

Aquesta **nova situació** ha de ser convenientment abordada pels professionals per a col·laborar en què l'usuari s'adapti tan bé com sigui possible al seu nou entorn.

L'ADAPTACIÓ A LA INSTITUCIÓ

Després de l'ingrés, la persona s'incorporarà a les rutines del centre i s'iniciarà el **procés d'adaptació**, que serà més o menys llarg en funció de la persona. Cada persona és diferent.

A més, l'adaptació no sols depèn del resident, sinó també de la seva família, del personal del centre i del propi entorn institucional.

FOMENT DE L'ADAPTACIÓ A LA INSTITUCIÓ

Algunes de les **variables que determinen l'èxit en l'adaptació** de la persona al centre són:

- Preparació prèvia a l'ingrés
- Estat físic i psíquic de la persona
- Interès o desinterès en l'ingrés
- Tipus d'acolliment i característiques del centre
- Major o menor durada de l'ingrés
- Grau de suport familiar
- Professionalitat de l'equip de professionals

FOMENT DE L'ADAPTACIÓ A LA INSTITUCIÓ

A més, hi ha **factors** que poden ajudar al **procés d'adaptació** del resident:

- **Relacions interpersonals fluides i afectives** del resident amb la resta de companys i professionals del centre.
- **Implicació i participació de les famílies** en les activitats i la vida del centre.
- **Participació i integració del resident** en activitats sociocomunitaries.

EL PROTOCOL D'ACOLLIDA I ADAPTACIÓ

Per a facilitar l'adaptació, els centres disposen del **protocol d'adaptació**.

El protocol d'adaptació persegueix l'**ajust convivencial** de la persona usuària (i també de la seva família) en el nou entorn residencial.

EL PROTOCOL D'ACOLLIDA I ADAPTACIÓ

Durant aquest període es realitzarà tot el **procés d'avaluació de la persona usuària** (estat de salut, autonomia en la realització de les AVD, etc.)

El **protocol d'adaptació** sol estendre's fins als tres mesos des de l'ingrés. Després, es valora en quin grau s'ha realitzat l'adaptació de l'usuari: el seu estat d'ànim, participació en activitats, acceptació de les normes, etc

SUPORT DURANT EL PROCÉS D'ADAPTACIÓ

L'usuari, quan entra en una institució, ha de sentir-se en tot moment **ben acollit i atès**.

A l'hora de **rebre, acollir i ajudar a l'usuari durant el procés d'adaptació** és necessari conèixer i aplicar les **tècniques de comunicació adequades** i mostrar una **actitud de proximitat i suport** que permeti passar pel procés de la millor manera possible.

SUPORT DURANT EL PROCÉS D'ADAPTACIÓ

La integració dels coneixements teòrics, pràctics i actitudinals que capaciten al personal són imprescindibles però insuficients si no es coneix a l'usuari.

Cada persona és diferent i **és necessari l'autèntic acostament i coneixement de l'usuari a través de la presència i l'escolta activa** per a establir una relació terapèutica realment eficaç.

SUPORT EN EL PROCÉS D'ADAPTACIÓ

Per això, en aquest període l'**acompanyament** serà d'especial importància, perquè s'hauran de posar en joc tots els **recursos i estratègies** necessaris per a facilitar la **integració efectiva de la persona** en el grup i la seva participació en ell.

SUPORT EN EL PROCÉS D'ADAPTACIÓ

Ja des del primer moment, l'**acompanyament en la presentació dels nous companys i companyes, dels espais del centre i dels professionals** que treballen en ell serà clau per a facilitar aquest procés.

SUPORT DURANT EL PROCÉS D'ADAPTACIÓ

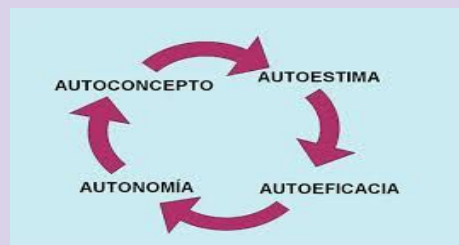
Algunes **pautes i estratègies** d'intervenció per a **facilitar el període d'adaptació** a la persona usuària són:

- Utilitzar l'empatia comprendre a l'usuari/a conèixer les característiques del procés d'adaptació
- Planificar el procés d'adaptació seguiment de l'autonomia de l'usuari/a
- Fer sentir a l'usuari/a com a casa
- Amabilitat, cortesia i respecte per la intimitat
- Fomentar les relacions de l'usuari/a: mantenir vincles i potenciar la creació de nous llaços.

ACOMPANYAMENT EN LES AVD

Una altra de les nostres tasques durant el període d'adaptació, i en general, durant tota l'estada del resident en el centre, té a veure amb **l'acompanyament en les AVD**.

Denominem **acompanyament** a les actuacions destinades a proporcionar **petites ajudes personals** per a la realització de determinades tasques o activitats.

ACOMPANYAMENT EN LES AVD

El suport en l'acompanyament pot realitzar-se amb una **doble finalitat**:

- Com a **fase final de l'aprenentatge** en els processos d'automatització i consolidació de les habilitats apreses en rutines i hàbits.
- Com a **activitat permanent de suport** de baixa intensitat.

FUNCIONS I ROL DEL PROFESSIONAL EN L'ACOMPANYAMENT

Alguns exemples **d'activitats d'acompanyament en AVD** són:

- Acompanyar a les persona usuària en els **períodes de temps lliure** i col·laborar en les activitats programades d'animació sociocultural.
- Ajudar a la persona usuària en la realització d'**activitats i els exercicis** programats d'**estimulació cognitiva**.
- Ajudar a la persona usuària en els seus **exercicis de rehabilitació** i de teràpia ocupacional.

FUNCIONS I ROL DEL PROFESSIONAL EN L'ACOMPANYAMENT

- Potenciar la **relació interpersonal, la comunicació i la convivència** entre residents, especialment durant el període d'adaptació al centre.
- Procurar mantenir la **relació amb la família**, implicant-la en la participació i col·laboració en les atencions i cures que precisi l'usuari.
- Acompanyar a la persona usuària en la realització de les **gestions necessàries** per a la resolució d'assumptes personals.

ACTIVITATS D'ACOMPANYAMENT I DE RELACIÓ SOCIAL

A més, les **activitats d'acompanyament** són especialment necessàries, com veurem en la pròxima unitat, per a aquelles persones que presenten dèficits importants en aspectes com l'establiment de **relacions**, la **intervenció en converses**, la **participació en activitats**, etc.

L'ACOMPANYAMENT EN HABILITATS SOCIALS

L'**acompanyament en habilitats socials** aglutina les accions que realitzem amb la finalitat de facilitar la **integració dels usuaris en el grup o la comunitat**.

L'ACOMPANYAMENT EN HABILITATS SOCIALS

Com hem vist, l'acompanyament serà necessari en la majoria d'activitats que la persona usuària realitzi en el centre, però els moments més propicis per a fomentar les habilitats socials són els destinats a les activitats programades d'**animació sociocultural** i **dinamització de grups**.

Els espais dedicats al **temps lliure** també seran un bon moment per a intervenir i actuar per a facilitar el contacte i la interacció entre elles.